

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในเขตอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยมีสมมติฐานของการวิจัยว่าผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกัน ดำเนินการวิจัยโดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของ โรงเรียนในเขตอำเภอเสนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 17 โรงเรียน นักเรียน 1,199 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียน ในเขตอำเภอเสนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 เลือกมา 2 ห้องเรียน จากห้องเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกันและมีสภาพแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกัน จับฉลากเพื่อเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดย ห้องเรียนแรกเป็นกลุ่มทดลอง และห้องเรียนที่สองเป็นกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลองการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดกลาง (ประมวลราษฎร์บำรุงวิทย์) ปีการศึกษา 2549 จำนวน 30 คน กลุ่มควบคุมดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบปกติ คือนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหัวเวียง ปีการศึกษา 2549 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวนอย่างละ 20 แผน แบบทดสอบการเขียนสร้างสรรค์จำนวน 8 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81 แบบทดสอบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .91 และแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 52 ประโยค วิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบหลายตัวแปร ซึ่งใช้คะแนนความฉลาดทางอารมณ์ก่อนทดลอง ผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์ก่อนทดลอง และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยก่อนทดลองเป็นตัวแปรร่วม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติสามารถอภิปรายผลเป็น 2 ประเด็น คือ ด้านผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์และด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทยได้ ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า การจัดการเรียนรู้ การเขียนสร้างสรรค์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สามารถช่วยให้ผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เนื่องจากสื่อการเรียนรู้ประเภทข้อความพาดหัวข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ มีอักษรขนาดใหญ่ ทำให้เป็นที่สะดุดตาดึงดูดใจผู้อ่านดังที่ ดรุณี หิรัญพุกษ์ (2538 : 3) กล่าวว่าหน้าที่สำคัญอันดับแรกของการพาดหัวข่าว ได้แก่ สร้างความดึงดูดใจผู้อ่านโดยใช้คำหรือข้อความที่น่าสนใจ สะดุดตาและชวนติดตาม ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทข้อความพาดหัวข่าวจึงเร้าใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด ซึ่งการสอนเขียนสร้างสรรค์จะต้องเน้นความคิดแบบอบเนกนัย (Divergent thinking) ที่มีได้หมายถึงคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์เพียง คำตอบเดียว ผู้เรียนจะต้องนำความรู้ ความเข้าใจ ความคิดรวบยอดต่างๆ มาใช้ในลักษณะใหม่ ซึ่งก่อให้เกิดคำตอบใหม่ ๆ หลายคำตอบ จากการที่อ่านข้อความพาดหัวข่าวแล้วผู้เรียนจะเกิดความคิดต่าง ๆ หลายทิศทาง หลายแง่หลายมุมความคิดนี้จะนำไปสู่ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม เมื่อผู้เรียนเกิดความคิดจึงนำไปเขียนได้อย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ

ถาวร บุญวัฒน์ (2538 : 121) ที่ว่าการกระทำใดก็ตามที่เป็นความอึกทึกครึกโครม เป็นการปลุกให้คนตื่นตื่น เร่งเร้าให้เกิดความสนใจ การกระทำนั้นจะได้รับการตอบสนองไม่มากนักน้อย

พูนศิริ แก้วเพ็ง (2533 : 44) กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้ประเภทภาพ เป็นสิ่งเร้าที่จะช่วยให้นักเรียนฝึกคิด ได้แก่ รูปภาพนานาชาติตั้งแต่รูปภาพธรรมดาจนถึงภาพการ์ตูน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภาพจากสื่อสิ่งพิมพ์จึงเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ดึงดูดความสนใจทำให้ผู้เรียนมีชีวิตชีวา สร้างความเป็นจริงให้เด่นชัดและมีเสน่ห์ในการผูกมัดจิตใจผู้อ่านได้เป็นอย่างดี ทั้งยังสามารถกระตุ้นช่วย ให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่จะนำไปสู่การเขียนสร้างสรรค์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉิชกานต์ คมคาย (2539 : 60) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสร้างสรรค์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้สื่อการ์ตูนกับสื่อภาพเหมือน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อภาพการ์ตูนมีผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อภาพเหมือน และผลงานวิจัยของ วีระวัฒน์ วัฒนา (2541 : 52) ได้เปรียบเทียบความสามารถการเขียนสร้างสรรค์และความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ป้ายนิเทศประกอบภาพการ์ตูนกับภาพเหมือนจริงเป็นสื่อในการสอน พบว่า ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนด้วยป้ายนิเทศประกอบภาพการ์ตูน สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยภาพเหมือนจริงเป็นสื่อการสอน สอดคล้องกับ นัยนา พลสร (2542 : 75) กล่าวว่า การสอนการเขียนสร้างสรรค์นั้น สื่อหรือเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ จะเป็นส่วนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์โดยมีสื่อประกอบ เช่น ภาพ ซึ่งภาพที่ใช้ประกอบเป็นภาพที่เกิดจากการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งใกล้ตัวทำให้นักเรียนจำได้แม่นยำและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

จากการสังเกตการจัดการเรียนรู้ ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภาพและข้อความพาดหัวข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้ในกลุ่มทดลองนั้นนักเรียนจะเขียนคำลีและประโยคได้รวดเร็ว มีจำนวนมากและมีความแปลกใหม่กว่ากลุ่มควบคุม สำหรับการเขียนข้อความ และเรื่องราวในด้านของความคิด ลีลาการเขียน และการเรียบเรียงเนื้อหาจะเขียนได้น่าสนใจ มีความคิดที่แปลกใหม่และเขียนเป็นไปตามลำดับขั้นตอนได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม ส่วนการเขียนสะกดคำและการเลือกใช้คำ นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มเขียนสะกดคำได้ถูกต้องและเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับระดับของภาษาได้ใกล้เคียงกัน

2. ด้านเจตคติต่อวิชาภาษาไทย พบว่า เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ พรพรรณ ศรีโปฏก (2548 : 94) ที่เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาและเจตคติในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้

กิจกรรมการเรียนการสอนแบบ 4 MAT กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า มีเจตคติในการเรียนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน

ในการจัดการเรียนรู้บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติของนักเรียน คือ ครู ตลอดจนเพื่อนนักเรียนและสิ่งแวดล้อมอื่นในโรงเรียน ครูจำเป็นต้องสร้างเจตคติในทางบวกให้กับนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเห็นความสำคัญของบทเรียนเห็นประโยชน์ที่จะได้ สอดคล้องกับ ศุภวรรณ รื่นเรือง (2538 : 91) กล่าวว่า ในการดำเนินการสอนไม่ว่าระดับใดก็ตาม เรามีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ในเนื้อหาแล้วเรายังให้เขาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางที่เหมาะสมยิ่งขึ้นด้วย และ ชยากร สาลีผลิน (2549 : 92) กล่าวไว้ว่า เด็กในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้นต้องให้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจึงจะดีที่สุด การที่นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ปัจจัยที่จะช่วยให้เจตคติเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่งได้แก่ประสบการณ์ที่น่าพึงพอใจ โดยที่นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และการจัดการเรียนรู้แบบปกติต่างมีกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากเรียนรู้ ด้วยการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงมีการแข่งขันระหว่างกลุ่มซึ่งเป็นประสบการณ์ที่นักเรียนพึงพอใจ ดังนั้นจึงทำให้เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของทั้งสองกลุ่มจึงไม่แตกต่างกัน

ในการทดลองครั้งนี้พบว่าสื่อสิ่งพิมพ์ประเภท ภาพและข้อความพาดหัวข่าว ที่นำมาในการทดลองได้ส่งผลต่อเจตคติวิชาภาษาไทยมากกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แต่ที่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ เพราะใช้ระยะเวลาในการทดลองเพียง 20 ชั่วโมง ซึ่งเป็นระยะเวลาในการสั่งสมประสบการณ์อยู่ในระยะสั้น สอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2546 : 201) กล่าวว่า เจตคติเป็นผลจากการสั่งสมประสบการณ์มาเป็นระยะเวลานานพอสมควร และ ชูชีพ อ่อน โคนสูง (2522 : 7) กล่าวว่า เจตคติจะเป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมภายใต้กระบวนการยินยอม คือการยอมรับ

จากการสังเกตของผู้วิจัยในการทดลอง พบว่า นักเรียนจะให้ความสนใจภาพและข้อความพาดหัวข่าวจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่แบบปกติที่ใช้ใบความรู้ ใบกิจกรรม และการบรรยายของครู โดยมีการพูดวิจารณ์ภาพและข้อความมีความกระตือรือร้นในการร่วมคิดร่วมปฏิบัติกิจกรรมรวมทั้งในขณะแข่งขันระหว่างกลุ่มจะมีการวางแผนและสนับสนุนกลุ่มของตนเองอย่างมีความสุขสนุกสนาน สำหรับกลุ่มควบคุมนั้นนักเรียนบางคนยังนั่งเฉย ไม่ร่วมคิด ไม่ร่วมปฏิบัติกิจกรรมและการแข่งขันระหว่างกลุ่มนั้นมีความสุขสนุกสนานน้อยกว่ากลุ่มทดลอง แสดงให้เห็นว่านักเรียนยอมรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าการจัดการเรียนรู้อยู่แบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ควรคัดเลือกข้อความพาดหัวข่าว ภาพจากหนังสือพิมพ์ที่เป็นเรื่องที่น่าสนใจ และส่งเสริมความคิดคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน

1.2 ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่นเช่น ทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน

1.3 ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ไปสอนกับรายวิชาอื่น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาในเรื่องของการเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบ

2.2 ควรได้ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์กับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบอื่น

2.3 ควรศึกษาพัฒนาการทักษะทางด้านอื่นๆ เช่น ทักษะการฟัง การพูดและการอ่าน

2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์หลังการจัดการเรียนรู้